

ЧЕТРАДЕСЕТОГОДИШЊИЦА РАДА ПРОФЕСОРА ДРАГОМИРА СТОЈЧЕВИЋА

Поводом четрдесетогодишњице рада професора Драгомира Стојчевића на Правном факултету у Београду, одржана је свечана седница Катедре за правну историју 23. децембра ове године. Поред колега са Катедре и једног броја других наставника, асистената и студената, седници су као гости присуствовали и др Иво Пухан, професор Римског права из Скопља и некадашњи асистент Стојчевића, др Анте Ромац, професор Римског права из Загреба, који је докторирао на нашем Факултету, доцент са новосадског факултета др Антон Маленица и Никола Мојовић, асистент за Римско право бањалучког Правног факултета и наш дипломац.

Седницу је отворио др Драгослав Јанковић који је у име Катедре поздравио присутне и слављеника. Прочитан је телеграм Виктора Корошца, професора у пензији, који је болешћу био спречен да дође на ову прославу. Професор Анте Ромац је говорио о заслугама професора Стојчевића за школовање нових генерација наставника Римског права и изразио своју захвалност за помоћ коју му је пружио при раду на дисертацији, истичући његове људске и педагошке квалитете. Др Обрад Станојевић је поднео извештај о животу и раду Д. Стојчевића, који, уз мало измене, дајемо у прилогу. Др Ружица Гузина је као колега са Катедре топлим речима поздравила слављеника и предала му, поред поклона Катедре и свој лични поклон.

Истог дана увече одржана је седница клуба „Форум романум“, којој су присуствовали и гости. Том приликом је др Јелена Даниловић, као некадашњи ученик и дугогодишњи сарадник Д. Стојчевића, говорила о његовим научним и педагошким заслугама, а једна од њих је и сам клуб „Форум романум“.

*
*   *
*

Др Драгомир Стојчевић се родио у Чачку 13. јануара 1913. године, као последње од троје деце. Како је отац, професор музике пореклом из Македоније, мењао место службовања, Д. Стојчевић је похађао средњу школу и провео године детињства и младости у Чачку, Скопљу и Београду. После матуре у Другој мушкој гимназији, уписао се на Правни факултет. У току студија учествовао је у раду скаутске организације и студентског културно-уметничког друштва. Изгледа да је везаност за „Обилић“, односно „Бранко Крсмановић“ једна традиција наставника и асистената овог предмета. Дипломирао је 1936. године и, пошто је краће време провео као адвокатски приправник, већ 1937., равно пре четрдесет година, изабран је за библиотекара на Правном факултету. Следеће, 1938. године, изабран је за асистента при библиотеци и у том звању га је за-

текао рат. После ослобођења 1945. године постао је предавач, да би 1950. био изабран за доцента, 1954. за ванредног и 1959. за редовног професора.

У току своје четрдесетогодишње каријере Драгомир Стојчевић је постигао значајне резултате као наставник, научник и друштвенополитички радник.

У једној науци, у којој се није огледало много аутора марксистичке оријентације, он је формирао класичан предмет на основама историјског материјализма и предавао га на редовном курсу и последипломским студијама од ослобођења до данас, не само у Београду, већ и у Нишу, Новом Саду, Титограду, Сплиту и Приштини. Велики је његов допринос у стварању нових генерација наставника једног предмета на коме је можда најтежи пут од свршеног правника до професора и који је и данас најоскуднији у кадровима. Може се слободно рећи да је створио сопствену школу наставника Римског права тако да су његови ученици и докторанти сада асистенти и професори на правним факултетима широм Југославије: у Загребу, Скопљу, Сплиту, Приштини, Бањалуци, Новом Саду, Крагујевцу, Сарајеву и Титограду.

Научни опус Драгомира Стојчевића је богат и разноврстан. Његов уџбеник Римско приватно право добио је награду Универзитета. У време када се предмет предавао на трећој години написао је Римско облигационо право, које, по богатству коришћене литературе и оригиналности решења неких спорних питања, премаша оквире једног уџбеника редовног курса. Коаутор је књиге *Dicta et regulae iuris* (заједно са А. Ромцем), која спада у најбоље и најпотпуније збирке правних сентенци и максима у свету. Своју дисертацију посветио је најстаријем римском тестаменту, проблему коме се враћао у још неколико расправа објављених у земљи и иностранству. Међу расправама из римске правне историје посебан одјек изазвали су његови радови посвећени карактеру историје квазиделиката и развоју својинских односа. Бављење тестаментом и историјом својине нужно га је упутило на развој породице у Риму. Поред тога, писао је о настанку римске државе, процесу феудализације и методолошким проблемима наставе Римског права. Објавио је чланке посвећене средњовековној српској историји и албанском обичајном праву. Аутор је библиографије правне историографије у Југославији за Институт Солвеј у Белгији. Ове његове расправе и чланци објављене су у домћим часописима и часописима више од десет страних земаља.

Рад професора Стојчевића био је запажен и ван граница наше земље. Један је од оснивача и дугогодишњи члан управе Међународног удружења правних историчара. Такође је члан Правноисторијске академије у Перуџи. Током осам година био је стални наставник на Универзитетском институту за европске студије у Торину. По позиву је држао предавања у Паризу, Риму, Кембриџу, Ландону, Абердину, Глазгову, Лајдену, Амстердаму, Перуџи, Рио де Жанеиру и Стенфорд у (САД). Подносио је реферате на међународним конгресима и то двапут на конгресу Друштва за историју француског и страног права, двапут на сесијама Друштва Фернан де Вишер два пута на скуповима друштва Жан Боден у Брислу, поред тога на светском конгресу историчара у Стокхолму, Италијанског удружења за правну историју, на Конгресу правника социјалистичких земаља у Сегедину, на скупу чехословачких и мађарских историчара у Братислави.

Д. Стојчевић је био две године декан и осам година продекан факултета. Као декан уложио је велики напор и делом успео да створи бољу атмосферу, нарочито решавањем осетљивих питања. Био је дугогодишњи Управник Института за правну историју и под његовим руковођењем овај Институт је био најактивнији на Факултету. Као Управник Центра за публикације, упркос тешкоћама, издао је више наслова и скрипата. Један је од покретача издавачке делатности на Факултету из које је касније настало предузеће „Научна књига“. Учествовао је у покретања часописа „Архив за правне и друштвене науке“. Био је секретар и главни уредник „Универзитетског гласника“.

Професор Стојчевић је дао велики допринос оснивању и развоју високог школства у Србији. Оснивач је и први старешина правног одсека из кога је настао Правни факултет у Нишу. Од самог почетка је учествовао у раду Правног факултета у Новом Саду.

Иако у првом реду окренут научном и педагошком раду, „факултетски човек“ у најбољем смислу те речи, Драгомир Стојчевић је дао допринос у друштвеном и политичком раду. Један је од првих председника синдикалне подружнице Факултета. Од 1946. до 1948. био је председник Синдиката просветних радника Београда. Био је члан републичке изборне комисије, члан Секретаријата конференције СК, председник Статутарне комисије Универзитетске конференције. Један је од оснивача Удружења универзитетских наставника и вануниверзитетских научних радника, затим председник Организационог одбора семинара „Универзитет данас“, председник савета међународног семинара „Социјализам у југословенској теорији и пракси“.

Од осталих друштвених делатности поменимо да је био оснивач и вишегодишњи председник Планинарског друштва Правног факултета „Гучево“ и да је један од оснивача и дугогодишњи члан управе Планинарског савеза Србије.

Иако озбиљан и строг професор, Драгомир Стојчевић је увек био близак студентима. Заједно са њима је учествовао на радним акцијама Брчко—Бановићи и Шамац—Сарајево. Оснивач је и у току десет година узастопно председник клуба „Форум романум“, у оквиру кога је уложио велики напор на окупљању студената заинтересованих за римско право и историју уопште.

За свој рад на Факултету и ван њега одликован је орденом рада са златним венцем, а поред тога добио је више плакета, похвала и диплома.

Ненаметљиво и скромно, али методично и савесно, професор Стојчевић је уткао четрдесет година рада у нашу средину. Припада генерацији која је на својим плећима изнела тежак задатак изградње новог друштва, новог универзитета и науке. По угледу који ужива у међународним научним круговима спада међу најистакнутије наше професоре. Обележен једном нетипичном за наше поднебље скромношћу и строгошћу према себи у првом реду, Драгомир Стојчевић има за собом четири деценије плодног и активног живота, а његови ученици су данас наставници и асистенти на правним факултетима у свим републикама сем Словеније. Сада је на функцији Управника Специјалистичког курса, а поред тога држи часове последипломске наставе и руководи израдом магистарских и докторских дисертација асистената и наставника из више наших универзитетских центара.